

“Lehen sektorean eta ikerketan, emakume izateak desabantailak ditu”

Ana Galarraga Aiestaran · Elhuyar Zientzia

Izaro Zubiria Iburguren

Albaitaria eta ikertzailea

Izaro Zubiria Iburguren

Gaztelu, 1989.

- **Albaitaritza** ikasi zuen, eta, jarraian, Elikagaien kalitatea eta segurtasun Masterra.
- Doktore-tesia egiten ibili da.
- Beste **proiektu asko** ere egin ditu; gehienak, ganaduarekin eta elikadurarekin lotutakoak.

Izaro Zubiria Iburguren Gaztelun jaio zen, eta beti bizi izan da naturaz eta animaliez inguratua. Beraz, ez da harrizkoa Albaitaritza ikasi izana.

Ez du damurik, baina gogoan du jaso zuen lehen kolpea: "Hirugarren mailan, aitaren lagun baten baserrira joan nintzen, laguntzeko eta ikasteko asmoz. Baina berehala esan zidan bere albaitaria gizona zela, handia, eta ehun kilokoa; ea zer egin behar nuen nik, emakumea eta hain txikia izanik".

Bigarren kolpea izan zen jabetzea zer aitortza eskasa duten albaitaritza-ikasketek gizartean: "Oso ikasketa gogorrek dira, eskakizun handikoak, eta lanean hartzen duzun ardura ere oso da handia. Jendeak, ordea, ez du hori ikusten".

Hala ere, aurrera egin zuen. Azken urtea egiten ari zela, NEIKERekin harremanetan jarri, eta sei hilabetez aritu zen animalien elikadurari buruzko zenbait proiektutan eta intseminazio-laborategian.

"Aldez aurretik, ez nuen pentsatuko ikerketa-mundua gustatuko zitzaidanik, ez nuen uste laborategi batean sartuta gustura egongo nintzenik. Baina oso lan aktiboa da, eta asko gustatu zitzaidan", onartu du Zubiriak.

Praktikak amaitu zituenean, elikagaien kalitatearen eta segurtasunari buruzko master bat zegoela ikusi zuen. Masterra hasi eta berehala, baina, doktoretza egiteko aukera sortu zitzaion. "Ilusio handiarekin heldu nion aukerari, nahiz eta beldurra ere ematen zidan".

Tesiaren zati handi bat Fraisoro nekazaritza-eskolako ukuiluan egin zuen, eta, praktiken eta tesiaren artean, Gasteizko ukuilu batean aritu ere zen lanean, peoi gisa, azpiak ateratzen, behiak jezten... Lan

gogorra zen, eta gaizki ordaindua, baina asko ikasi zuen, eta oso baliagarria izan zitzaion entseguak diseinatzeko, ukuiluan moldatzeko eta baserritarrekin parez pare tratatzeko.

Ama izatea, zigor bikoitza

Ukuiluko entseguak hasi bezain laster, haurdu zegoela jakin zuen. Ilusioz, ama izango zela erabaki zuten bikotekideak eta biek. Orduan, beste kolpe handi bat jaso zuen: bekarekin zegoenez ez zegoen amatasun-baimenik.

Bidegabekeria horren aurrean, ez zuen etsi, eta haurdunaldiaren azken egunera arte lana egin zuen. Haurra jaiotakoan, berriz, zuzendariaren, inguruko eta, batez ere, bikotekidearen laguntzarekin, berehala itzuli zen lanera, beka ez eteteagatik.

Horrek amatasuna zapo gazi-gozo batez bizi zera eraman zuen. Gainera, jendearen esanak ere entzun behar izan zituen. Zubiriak garbi dio: "Hori mutil bati gertatuko balitz, ez litzateke ezer gertatuko. Aita izango zen, lanean jarraituko zuen aurretik ari zen moduan, eta kitto".

Ondoren, nekazaritza-kooperatiba batean lanean aritu zen, eta bigarren haurra izan zuen. I+Gko eta kooperazioko proiektu batzuk garatzea ere lortu zuen. Une horretan CAF-Elhuyar sariketaren berri izan zuen, eta lan bat aurkeztea erabaki zuen. Ahalgin handia egin behar izan zuen arren, merezi izan zuelakoan dago, [NEIKER sari berezia irabazi baitzuen](#).

"Sekulako poza eman zidan. Sentitu nuen, azkenean, jaso nuela egindako lan guztiagatik merezi nuen aitortza", adierazi du Zubiriak. Orain, irakasle dabil Fraisoron. ●

**Elkarrizketa osoa
webgunean**

UPV/EHU Kultura
Zientifikoko Katedraren
lankidetzan egindako atala.